

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-01-26
Besvaras senast
2024-02-09

Till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2023/24:386 Förutsättningarna för Kriminalvården

Kriminalvården är en av rättsväsendets viktigaste myndigheter. Kriminalvården är dock en pressad myndighet. Straffskärpningar de senaste åren, i kombination med en ökning av en del allvarliga brottstyper, har gjort att det råder platsbrist och är ont om personal. Kriminalvården har i en kapacitetsrapport beskrivit hur utbyggnadstakten behöver se ut. Det står helt klart att utbyggnadstakten måste vara snabb oavsett exakt prognos, och det tar tid att få helt nya anstalter på plats.

Kriminalvården själv menar att även andra åtgärder måste till och har pekat bland annat på att alternativ till fängelse ska kunna användas i vissa fall när det är fråga om relativt korta påföljder. I en debattartikel den 3 juli 2023 anförde Kriminalvårdens generaldirektör förslag om att straffidsförkortningar ska kunna göras för intagna med låga risker för återfall och att fotboja ska kunna användas som alternativ vid fängelse upp till ett år, i stället för som i dag upp till sex månader. Det fanns även förslag om att fotboja som självständig brottspåföljd ska införas och kunna utdömas av domstol.

En konsekvens av att det råder platsbrist är att det blir trängre och att fler tvingas dela rum. Det kan i vissa fall vara positivt, om internerna kommer överens, men det är uppenbart att det också kan leda till problem. Ett potentiellt problem som regeringen och Kriminalvården bör vara uppmärksamma på är risken för att indoktrinering och att våldsbejakande extremistiska uppfattningar får fäste och spridning. Regeringen har inte gett något uppdrag till Kriminalvården om detta i sitt regleringsbrev, har inget om det i sin skrivelse till riksdagen om terrorstrategin och har inte något om det i budgeten. Frågan är om regeringen inte ser den här risken.

En central målsättning för Kriminalvården är naturligtvis att de som begått brott inte ska göra det igen efter avtjänat straff. Detta mål blir svårare att arbeta med då det saknas personal och platser. I kapacitetsrapporten skriver Kriminalvården: ”Som framkommit ovan riskerar en ökad trängsel och en lägre bemanningstäthet medföra stora säkerhetsutmaningar och försämringar i intagnas miljö i övrigt, vilket alltså försvårar det återfallsförebyggande arbetet. Om Kriminalvården inte ges förutsättningar att arbeta med sitt uppdrag att förebygga återfall i brott kan det få återverkningar på flera plan med följder för såväl den enskilde individen som samhället i stort.”

Mot bakgrund av detta vill jag fråga justitieminister Gunnar Strömmer:

1. Kommer ministern att vara öppen för att alternativ till fängelse ska kunna vara möjligt i fler fall, i enlighet med förslagen från Kriminalvårdens generaldirektör?
2. Kommer ministern att vidta några åtgärder för att minska risken för att våldsbejakande extremistiska uppfattningar sprids på svenska fängelser?
3. Kommer ministern att vidta några åtgärder för att Kriminalvården ska få förutsättningar att förbättra sitt resultat avseende återfall i brott?

.....

Rasmus Ling (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck